

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ชื่อโครงการ

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. หลักการและเหตุผล

ป้าชายเลนเป็นระบบนิเวศทางธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตต่างๆ เพราะเป็นแนวเขื่อนต่อระหว่างพื้นดินและพื้นน้ำ เปรียบเสมือนกำแพงที่อยู่ป้องกันน้ำขนาดเล็กที่อาศัยอยู่ในป่า อีกทั้งเป็นแนวกำแพงป้องกันความรุนแรงลมพายุ และคลื่นทะเลไม่ให้ชัดสาดเกิดความเสียหายต่อมวลมนุษย์ แต่ในปัจจุบันพบว่ามีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่อยู่ติดบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา มีน้ำทะเลข้าถึงและขึ้นลงอยู่เป็นประจำ จึงพบว่ามีป้าชายเลนอยู่รอบบริเวณปากแม่น้ำ ทอตยาวนานไปตามชายฝั่งทะเล พื้นที่ของป้าชายเลนส่วนมากถูกใช้ประโยชน์ไปแล้ว โดยบางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงสภาพและปลูกทดแทนขึ้นมาใหม่ บางพื้นที่มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรม และบางพื้นที่ถูกแปลงสภาพไปเป็นนา กุ้ง รวมถึงการที่ขายฝังทะเลถูกกัดขาดและการใช้เป็นที่อยู่อาศัย เพราะเป็นแหล่งเพาะขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำวัยอ่อน จากการที่ป้าชายเลนมีจำนวนลดลง ส่งผลให้สัตว์น้ำต่างๆ ที่เคยอาศัยบริเวณป้าชายเลนเป็นแหล่งเพาะขยายพันธุ์มีจำนวนลดลงไปด้วย และในปัจจุบันก็ประสบปัญหาน้ำทะเลกัดขาดหายฝังเป็นอย่างมาก จึงควรมีการป้องกัน แก้ไข พื้นฟู และส่งเสริมการอนุรักษ์ป้าชายเลนเพื่อให้คงสภาพที่สมบูรณ์ต่อไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ในฐานะหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่วน อนุรักษ์ พื้นฟู การสร้างความตระหนัก รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมและเครือข่ายที่มีความสำคัญด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาม (๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนท้องถิ่นของตนเองได้ ดังนี้ (๕) การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และฝึกอบรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการปฏิบัติกิจกรรมนอกโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เยาวชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใกล้ชิดธรรมชาติ โดยใช้พื้นที่หมู่บ้านชุมชนที่ดังอยู่ในพื้นที่วิกฤติที่มีปัญหาการกัดขาดหายฝังอย่างรุนแรง และมีการพังทลายของพื้นดินชายฝั่งมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนที่ต้องอาศัยพื้นที่พิบัติ หรือภัยธรรมชาติ เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป รู้วิถีชีวิตและภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน เพื่อนำไปสู่การร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ส่วนรวมอื่นๆ ต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อจัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
- ๓.๒ เพื่อฝึกอบรมให้ความรู้และปฏิบัติกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมแก่คณะครุและนักเรียน
- ๓.๓ เพื่อรับรองค์ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว

๔. วิธีดำเนินการ

- ๔.๑ ขออนุมัติโครงการ ประชุมหารือร่วมกันพร้อมห้องจัดตั้งคณะกรรมการ และวางแผนดำเนินโครงการ
- ๔.๒ ประชาสัมพันธ์โครงการและประสานงานไปยังสถานที่ศึกษาต่างๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ
- ๔.๓ ดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ดังนี้

๔.๓.๑ กิจกรรมฝึกอบรม

รับฟังการบรรยาย ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ร่วมกันเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชน รวมทั้งรับฟังบรรยายความรู้ทั่วไป และประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมการดำรงชีวิต สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ระบบนิเวศบริเวณชุมชนหมู่บ้านขุนสมุทรเจี้ยว

๔.๓.๒ กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้สัมผัสสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ ศึกษาวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น และศึกษาระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพทางธรรมชาติในบริเวณชุมชน กิจกรรมฝึกทักษะ การเรียนรู้ ป่าชายเลน ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพทางธรรมชาติในบริเวณชุมชน จัดทำกิจกรรมตามจุดศึกษาที่กำหนดไว้ โดยในแต่ละจุดจะมีการให้ศึกษา โดยมีการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อจัดทำกิจกรรมตามจุดศึกษาที่กำหนดไว้ โดยในแต่ละจุดจะมีการให้ความรู้ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการทำทดลองปฏิบัติกิจกรรมภาคสนาม ซึ่งจะเน้นให้นักเรียนรู้จักร่องรอย ศึกษาและต้นเองผ่านการปฏิบัติกรรม การตั้งคำถาม และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง จากนั้นนำผลการศึกษาและประเมินผลการปฏิบัติกรรมที่ได้ในแต่ละจุดมาอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ และร่วมกันปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว จากนั้นจะมีการสรุปผลการดำเนินกิจกรรม ความรู้ที่ได้รับผ่านกิจกรรมต่างๆ และมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็น อภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว ในชุมชนและของประเทศ สร้างเครือข่ายความสามัคคีและร่วมมือกันปกป้อง พื้นที่ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

- ๔.๔ ติดตามและประเมินผลโครงการโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ตามโครงการและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ

๕. กลุ่มเป้าหมาย

ครุและนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๓,๐๐๐ คน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๗. สถานที่ดำเนินการ

ชุมชนหมู่บ้านขุนสมุทรเจื่น ตำบลแหลมพ้าฝ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ฝ่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองช่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

๙. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๙.๑ เชิงปริมาณ คงคลุกและนักเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๓๐ รุ่น รุ่นละ ๑๐๐ คน รวม ๓,๐๐๐ คน ได้ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลน และศึกษาความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ความสำคัญและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙.๒ คุณภาพ ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดความตระหนักรู้รักษาและห่วงโซ่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตน นำไปสู่การร่วมมือ ร่วมใจป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

๑๐. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณ ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหกแสนบาทถ้วน)

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ผู้เข้าร่วมโครงการได้ร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งระบบนิเวศที่สำคัญทางธรรมชาติ

๑๑.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความหลากหลายทางชีวภาพและความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๑.๓ เสริมสร้างความสามัคคี ความร่วมมือในการป้องกัน แก้ไขปัญหา อนุรักษ์ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๑.๔ เยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ ต่อยอดทางการศึกษา และฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่ชุมชนของตน

๑๑.๕ สามารถนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับไปเผยแพร่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลอื่นๆ และสังคมต่อไป

กำหนดการ

โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี ๒๕๖๒
ณ ชุมชนหมู่บ้านขุนสมุทรเจดีย์ ตำบลแพรกฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ

- รุ่นที่ ๑ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๓ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๔ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๕ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๖ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๗ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๘ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๙ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๐ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๑ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๒ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๓ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๔ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๕ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๖ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๗ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๘ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๑๙ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๐ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๑ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๒ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๓ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๔ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๕ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๖ วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๗ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๘ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๒๙ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- รุ่นที่ ๓๐ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒